

Prædiken til 5. søndag efter påske

Joh. 16, 23b-28

Hvordan holder man sig livet på afstand? For så vidt som denne søndags tekster drejer sig om vort forhold til Gud og vort forhold til Guds ord og ordet om Gud, drejer de sig også om, hvordan vi forholder os til vort eget liv.

For så vidt som vi skyder noget ind imellem os selv og Guds ord eller endog Gud selv, skyder vi derfor også noget ind imellem os selv og vort liv, så vi ikke behøver at forholde os direkte til det. Således kan vi holde os Guds ord og Gud selv på afstand og dermed også vort eget liv på afstand, så vi ikke behøver at tage det så tungt. Nej, for det er jo ikke til at holde ud at forholde sig til sit liv, sin Gud i al den nøgne sårbarhed, som vort liv indebærer. Det er for tungt. Det er at tage det alt for alvorligt, tænker vi og har dermed allerede skudt noget ind imellem os selv og vort liv – og altså holdt det på afstand.

”I skal gøre efter Ordet og ikke blot høre efter Ordet. Hold ikke jer selv for nar!” oversatte Seidelinerne teksten fra Jakobsbrevet. Men for at gøre efter ordet, skal man jo først høre ordet, og det er her, man kan skyde noget ind imellem sig selv og sit liv. Søren Kierkegaard, viser i en skarpsindig

udlægning af denne tekst (Til Selvprøvelse, Samtiden anbefalet – SKS 13), hvordan man kan undgå at forholde sig personligt til Guds ord ved f.eks. at fortabe sig i, hvilke bøger i Bibelen der er ægte, eller i 30.000 forskellige læsemåder og tolkninger og forklaringer. Over al den videnskabelige analyse kan man gå hen helt at glemme at læse teksten. Læs teksten som noget, der vedrører én selv, og ikke bare en oldtidstekst, som måske kan være meget interessant – eller i virkeligheden dybt ligegyldig. Nej, læs den som noget, der drejer sig om dig! Læs den, som du ville læse et brev fra din elskede – til dig!

Tænker man sig, at dette brev fra den elskede ligesom Biblen var skrevet på et fremmedsprog, som man ikke var fortrolig med, så ville man nok skynde sig at få brevet oversat, så man kunne komme til at læse: Hvad er det, hun vil mig? Hvad er det, han vil mig? Man ville ikke hænge ved oversættelsen, man ville ikke fortabe sig i, om det nu skal være sådan, eller snarere sådan. Man ville være utålmodig efter at komme til at læse; for at oversætte er ikke det samme som at læse. Nej, lad mig se at blive færdige med oversættelsen, for jeg må vide, hvad min elskede vil mig. Jeg kan ikke ha’, at

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

oversætteriet skyder sig ind imellem mig og min elskede, og jeg kan ikke ha', at jeg ikke straks ved, hvad det er, at han eller hun vil have mig til at gøre.

Sådan, mener Søren Kierkegaard, sådan skal du også forholde dig til Guds ord: som et personligt brev, der er skrevet til dig. Du skal ikke skyde dig ind under, at det jo også er til de andre, til præsten, til de rige, til de religiøse, til de særligt kloge, det ville være at skyde noget imellem dig selv og Guds ord, det ville være at skyde noget imellem dig selv og dit liv, for det er skrevet til dig!

Derfor er det rystende. Derfor er det svært. Derfor er det i sin nøgne gru ikke til at holde ud, så lidt som det er til at holde ud at være stillet direkte over for sin død uden at kunne skyde noget imellem sig selv og døden. For det er jo ikke de dunkle steder, der volder os kvaler, når det kommer til vort eget liv. Det er ikke de dunkle steder i Guds ord, der volder os kvaler; for de forpligter os ikke. Men det gør de steder, som vi forstår alt for let: Vil du være fuldkommen, så gå hen og sælg, hvad du ejer, og giv det til de fattige. Slår nogen dig på den højre kind, så vend også den anden til. Vil nogen ved rettens hjælp tage din kjortel, så lad ham også få kappen. Vær altid glade. Det er lige så let at forstå som bemærkningen: Det er godt vejr i dag. – Det vanskelige er ikke at forstå det, det vanskelige er at gøre efter det.

Det lette er at forholde sig upersonligt til brevet, som en omtale af andre og til nogle andre. Der var da også for galt, at præsten gik forbi manden, som var overfaldet af røvere på vejen til Jeriko. Det var da også for galt, at levitten lod som om, han ikke så

ham. Men det var jo dig, det drejede sig om, personligt: præsten, der gik forbi, det var dig! Levitten, der gik forbi, det var dig! Held dig, hvis samaritaneren også var dig.

Da Sokrates 70 år gammel blev stævnet for retten og dømt til døden, forærede en af hans venner ham en fremragende forsvarstale, som kunne have fået ham frikendt. Sokrates roste talen meget, men gav den tilbage. ”Jeg har sat et liv ind. Det vil være upassende, hvis jeg ikke vil stå ved det, jeg har sagt. Det vil være upassende, hvis jeg skyder noget irrelevant ind mellem mig selv og det liv, jeg har levet.” Han stod ved sig selv og tømte giftbægeret. Jesus af Nazaret stod ved sit liv og det, han havde sagt – og han blev korsfæstet.

”I skal gøre efter Ordet og ikke blot høre efter Ordet. Hold ikke jer selv for nar!” Man skal ikke holde sig selv sit liv på afstand, sådan som mange under besættelsen heller ikke holdt sig det på afstand, ikke hele tiden i al fald, men hørte fordringen, som den gav sig af den situation, Danmark var havnet i. Selv om de fleste dengang holdt sig fordringen passende på afstand. Sådan som de fleste også holder sig den kristelige fordring passende på afstand: ”Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind. Og du skal elske din næste som dig selv”.

Vi skulle elske, og vi skulle høre og læse Guds ord som den elskedes ord. Dog ”det er ikke os, der elsker Gud, det har vi altid vidst; men skønt vores indsats svinger, elsker han os først og sidst”. Det er da den trøst, som vi kan høre: at Gud er trofast, at han elsker os og er med os; at på trods af at vi er

døve og ikke kan se, tager han os i sin favn af lutter kærlighed og barmhjertighed og eliminerer den afstand, vi lægger til ham og til vort eget liv. Amen.

Lars-Erich Stephansen

Sct. Catharinæ Kirke, Hjørring

Salmer:

30 , 685, 292, 655, 385